

6.2.3 - L'evolució del sector turístic I

El turisme és un sector en evolució constant. Els canvis en el turisme es produeixen per diversos factors relacionats directament amb l'evolució de tota la societat. La situació econòmica, tant dels països o zones emissores com dels receptors, els canvis en les tendències culturals, la situació política..., tot plegat afecta els fluxos turístics i les característiques dels seus consums.

Més concretament, **l'evolució del turisme al nostre territori** ha estat condicionada per molts factors, endògens i exògens, que han marcat les tendències en cada moment. Vegem-ho per dècades.

Anys 50 i 60

En els anys 50 podem situar l'inici del turisme, quan la gent va començar a **sortir dels seus llocs de residència habitual per fer vacances**. El turisme es va anar desenvolupant durant els anys successius fins que, ja als 60, va esdevenir un fenomen econòmic de gran transcendència.

L'atractiu de les nostres **platges** i la notable **diferència de poder adquisitiu** respecte dels països més desenvolupats, van provocar una **allau turística procedent d'Europa**, basada en el sol i la platja, que va impulsar un període de **construcció compulsiva i sense planificació**.

Simultàniament, el turisme intern **-turisme domèstic-** incorporava noves capes socials i, afavorit per les facilitats constructives i la bonança econòmica, es desenvolupava una gran oferta de **segones residències**.

Aquelles **zones d'interior** que havien estat tradicionalment "d'estiueig" de la burgesia des del principi del segle XX, **perdién el seu pes específic** i les **costes** es van trobar **ben aviat saturades** per la pressió del turisme forà i l'entorn de segones residències del turisme de proximitat.

6.2.4 - L'evolució del sector turístic II

Anys 70

En la dècada dels 70 es van produir les **primeres grans crisis del turisme estranger**. Aquesta recessió turística es va donar, bàsicament, per:

- **Les crisis del petroli** i les seves conseqüències sobre el poder adquisitiu en els mercats emissors.
- **La política de preus baixos** que va adoptar el sector turístic, com a conseqüència de l'excés d'oferta d'allotjament.
- **El control** del sector turístic espanyol **per part d'empreses estrangeres**, bàsicament dels mercats emissors.
- **La manca de serveis i equipaments públics** adequats als volums dels fluxos turístics.
- La progressiva **degradació de la qualitat** de l'oferta turística.
- Una **mala política d'estructuració de l'oferta i de la comercialització** per part de l'Administració pública d'aquells moments.

6.2.5 - L'evolució del sector turístic III

Anys 80

Superades les crisis dels anys 70, el turisme espanyol entra, a partir dels 80, en un **procés de consolidació** que incrementa progressivament el nombre de turistes. Alhora, apareixen tendències que van impulsant **canvis estructurals en el turisme**:

- Un més **alt nivell d'exigència qualitativa** per part dels consumidors.
- Més sensibilitat pels **valors mediambientals**.
- Irrupció de **noves destinacions** de sol i platja més sofisticades, que situen aquesta tipologia d'oferta a Catalunya en la franja qualitativa més baixa del mercat.
- Demanda de **vacances actives**.
- Nous conceptes en la **planificació urbanística** derivats de la democratització dels ajuntaments.

En aquest període, el **turisme domèstic redescobreix les zones d'interior** i, paral·lelament, neixen noves ofertes, la majoria vinculades al món rural i a les activitats culturals, esportives i de lleure dels pobles de muntanya. La **segona residència segueix creixent**, encara que va perdent pes l'atractiu de la costa.

6.2.6 - L'evolució del sector turístic IV

Anys 90

La dècada dels 90 es caracteritza pels canvis en el sector turístic derivats de **grans esdeveniments socials** (Olimpiades i Expo) i per l'aparició de **noves formes de lleure** (parcs temàtics).

Creix espectacularment l'interès per l'oferta de determinades ciutats com **Barcelona, Bilbao, València o Madrid**. El fenomen és especialment destacable a Catalunya, on Barcelona esdevé la primera destinació turística.

Els nous fluxos turístics de les **zones d'interior** reben un fort **impuls de les administracions públiques** en un procés de **diversificació econòmica**, com a resultat de les crisis de sectors d'activitat importants (agricultura, indústria tèxtil, mineria, etc.).

La **millora de la xarxa viària** permet l'accés de turistes a zones cada cop més allunyades dels mercats emissors.

Pel que fa al **turisme estranger**, les **zones costaneres** amb més oferta complementària o amb activitats singulars guanyen terreny a les de tipologia més tradicional.

Les noves **ofertes turístiques d'interior**, amb una notable revalorització del patrimoni cultural i vinculades tradicionalment al turisme domèstic, comencen a rebre també turisme estranger.

Es constata que en algunes províncies litorals amb ciutats importants, reben un gran flux turístic de la **resta d'Espanya i de l'estranger**, seguit d'una importantíssima oferta de **sol i platja**, amb diferents nivells qualitatius. A tot això, hi hem de sumar el fort creixement del turisme d'interior que, com ja hem comentat abans, a més de la demanda dels habitants de la ciutat i la seva àrea metropolitana, va incorporant, tímidament, segments de mercat procedents d'altres indrets. És el cas de Barcelona o València a la costa mediterrània i Bilbao a la cantàbrica.

Primera dècada del segle XXI

Els principals canvis d'aquest període estan orientats a l'augment del ventall de destinacions de mitjana i llarga distància, provocats pel **fenomen del baix cost**, especialment relacionat amb el transport aeri, però també amb l'allotjament.

Paral·lelament, hi ha una consolidació del procés de vertebració de municipis i comarques d'interior que organitzen el territori per rebre visitants de forma òptima.